

Věty důvodové, příčinné §§N 376–379

SPOJKY

- **quod, quia**
- **quoniam** – příčina známá, evidentní (jelikož)
- **quando** – časovo-kauzální význam, viz české „když“ ve významu „protože“ (Když sis to nadrobil, musíš si to taky vypít)
- **cum causale**

VÝRAZY VE VH A NEGACE

- ve větě hlavní může být *eo, ea re, propterea, ob eam rem, ideo, idcirco* aj.
- negace *non*

ZPŮSOBY

indikativ

- u spojek *quod, quia, quoniam, quando*
- **skutečná příčina**, resp. příčina, která je za skutečnou vydávána

konjunktiv cizího mínění po quod

- hlavně u spojky **quod**, může být i u *quia* a *quando*, ale je to méně časté (u těchto spojek převládá indikativ)
- **myšlená příčina, tzv. konjunktiv cizího mínění** (názor někoho jiného, názor z jiné doby, názor prezentovaný pouze jako osobní mínění)
- překlad „**protože prý**“
- konjunktiv **podle souslednosti časů**
Supplicatio decreta est quod Italiam bello liberassem.
Byla stanovena děkonná slavnost, protože prý jsem osvobodil Itálii od války
- po spojkách *quod, quia, quando* je tedy buď indikativ (skutečná příčina), nebo konjunktiv (myšlená příčina)

konjunktiv po cum causale

- **vždy u cum causale**, ale nedodává významový odstín **cizího mínění**, je významovým ekvivalentem *quod* + ind., srov. ostatní *cum* s konj. podle souslednosti časů
- konjunktiv **podle souslednosti časů**
- *cum* může být zesíleno částicemi: *quippe cum, utpote cum, praesertim cum, cum praesertim*

POPŘENÍ PŘÍČINY A UVEDENÍ JINÉ (NE PROTOŽE, ALE PROTOŽE)

- **non quo / non quod / zř. non quia** + konjunktiv podle souslednosti, **sed quia / sed quod / sed / sed tamen** + indikativ
Primum igitur acta Caesaris servanda censeo, non quo probem (...), sed quia rationem habendam maxime arbitror pacis atque otii. (Cic., *Phil.* 1, 16)
Za prvé si myslím, že je třeba zachovávat Caesarova nařízení – ne proto, že bych je schvaloval, ale protože si myslím, že je třeba se hlavně starat o klid a mír.
- **non quod non / non quo non = non quin**

- vzácně se i zde může vyskytnout indikativ, a to v případě, že skutečnost vyjádřená ve větě vedlejší je skutečná, ale není důvodem děje ve větě hlavní
Neque vero hoc, quia sum ipse augur, ita sentio, sed quia sic existimare non est necesse. (Cic., *Leg.*, 2, 31)
Nemyslím si to proto, že jsem augurem, ale protože není nutné si to myslet.

ALTERNATIVNÍ VYJÁDŘENÍ

Věta vztažná s důvodovým odstínem (§§N 380)

- **konjunktiv podle souslednosti časů**
- u vztažného zájmena se mohou objevit částice *quippe, ut, utpote*

Participium spojité, ablativ absolutní

Pomezní struktury

- obsahové věty s *quod: laudo quod* „chválím, že/protože“